

Högre ST-läkarlöner - En bättre löneutveckling för hela kollektivet

ST-läkare i regionen är den absolut viktigaste källan till fasta specialistläkare framöver och utgör en väsentlig del av regionens arbetskraft. Region Gävleborg har nyligen påbörjat ett arbete för att minska beroendet av hyrpersonal. Vi anser att vi som arbetstagarorganisation i denna tid bör verka för att arbetet för hyroberoende måste innefatta förbättring av arbetssituationen för regionens anställda. Enkätundersökningar från Läkarförbundet har visat att en tredjedel av alla underläkare funderar på att lämna yrket(1). Enligt rådande kollektivavtal är löneutveckling en faktor som påverkar förutsättningen att bibehålla personal (2).

En artikel i Läkartidningen från 2023 med referat från en rapport publicerad i Arena Idé tar upp negativa trender bland läkarlöner (3). Löneutvecklingen bland läkare är sämre än den för övriga yrkesgrupper och i synnerhet för AT-läkare och ST-läkare. För alla yrken utgjorde löneökningstakten mellan 2015 och 2021 2,6% medan den för AT-läkare och ST-läkare utgjorde 1,6% respektive 1,8%. I vår region noteras dock att AT-läkarlönerna, till skillnad från ST-läkarlönerna, är relativt konkurrenskraftiga (tabell 1). Vi har valt att jämföra våra ST-läkarlöner med lönen i de regioner som Region Gävleborg konkurrerar med utifrån bl.a. möjlighet till pendling och liknande geografiska förutsättningar samt vår närmaste storstadsregion. Utöver Jämtland-Härjedalen ligger Gävleborg (och Stockholm) sämre än alla regioner i jämförelsen och mycket sämre än exempelvis Västmanland.

Ett stort hinder för medlemmarnas egen möjlighet att verka för konkurrenskraftiga löner är det lönedokument med ingångslöner som regionen har fastställt (4). Vi ser att många av våra medlemmar inte känner till att dessa ingångslöner inte är fackligt förhandlade. Förvillande nog står det i dokumentet att man har samlat avtalade och beslutade lönenivåer. Dokumentets strikta utformning och tillämpning kan även anses strida mot rådande kollektivavtal, som fastslår att lönen ska vara individuell och differentierad (2).

Av naturliga skäl förutsätts ST-läkare utvecklas under sin anställning. Den kompetenshöjning som det innebär bör naturligtvis återspeglas i lönekuvertet. I nuläget saknas verktyg utöver lönerevisionen för att justera ST-läkares löner utifrån stigande kompetens och ansvar. ST-läkarlönerna kan här sättas i kontrast till AT-läkarlönerna, som utifrån tabellen nedan bedöms vara konkurrenskraftiga. En signifikant skillnad mellan dessa grupper är att AT-läkarna omfattas av en fackligt förhandlad lönetrappa. En liknande modell för ST-läkare kan vara ett sätt att säkerställa att lönen ökar i takt med kompetensutvecklingen.

GHLF har nyligen genomfört en aktionsvärd lönesatsning för specialistläkare. För att skydda framtida lönenivåer krävs dock förbättring även på ST-läkarnivå. Låga ST-läkarlöner innebär att framtida specialister kan komma att acceptera låga specialistlöner, då löneökningen ändå blir signifikant för den enskilda individen. Utöver det kommer stundande pensionsavgångar även innebära att "potten" vid lönerevision minskar om inte ST-läkarlönerna förbättras, vilket skulle påverka kollektivets löneutveckling negativt.

Vi anser att en satsning på ST-läkarlöner med konkurrenskraftiga ingångslöner och rimlig löneutveckling är en satsning i hela kollektivets intresse.

Att-sats till SYLF-

Årsmötet föreslås besluta -

Att SYLF Gävleborg verkar för att GHLF i större utsträckning verkar för ökade ST-läkarlöner.

Att SYLF Gävleborg skriver en motion till GHLFs årsmöte med modifierade att-satser.

Att-sats till GHLF -

Årsmötet föreslås besluta -

Att GHLF i högre grad verkar för ökade ST-läkarlöner

Medianlön	AT	ST
Gävleborg	37400	48865
Uppsala	34100	50450
Stockholm	35500	48900
Västernorrland	36900	51450
Dalarna	38000	51400
Västmanland	36600	53500
Jämtland Härjedalen	34025	47430
Samtliga (alla Sveriges regioner)	35500	48532

Tabell 1. *Enligt Saco-lönesök, 27/12-23, uppgifter lämnade av arbetsgivaren och filtrerat utifrån befattning och län.

Referenser:

1. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2022/08/ny-undersokning-var-tredje-underlakare-funderar-pa-att-sluta/>
2. <https://slf.se/app/uploads/2021/03/slf-avtal2020-webb-uppslag.pdf>
3. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2023/06/lakare-halkar-efter-i-loneokningstakt/>
4. "Ingångslöner och lägstalöner 2022 samt 2023 - Region Gävleborg", åtkomst via Plexus.